

Vastuarmastuseta armastuslugu. "Onegin" püstitab rekordeid kvaliteedis

MARI HIEMÄE
kaasautor

Üle aegade üheks kallimaks Estonia balletilavastuseks hinnatud "Onegin" tuleb esitusele muutmata kujul, sarnasena, nagu seda lavastatakse üle ilma.

Balletimaailmas laialt tuntud koreograafi John Cranko 50 aastat tagasi loodud ballett "Onegin" on erakordne teos, mille esitusõigust ei ole ühel teatril kerge saada. Balleti väljatoomisega kaasnevad mitmed kohustused: esiteks ei tohi lavastaja teha originaalkoreograafias muudatusi ning teiseks antakse teatril esitusõigus alles pärast trupiga tutvumist ja kindlaks tegemist, et seal on sobivad tantsijad olemas.

Rahvusoper Estonia puhul on tingimused täidetud – trupp on tasemel ning kuulsate toob seal järgmisel nädalal lavale Jane Bourne, kes on "Oneginit" lavastanud umbes 50 korda 30 teatris.

Vastamata jäänud armastus. Kuna balleti ajastutruu lavakujundus on rikkalik ning seda on väga hoolega valitud, on selleks vajaminevad materjalid ostetud nii Eestist, Saksamaalt, Belgiast, Itaaliast, Valgevenest kui ka Inglismaalt. Tantsijate kostüümides on kasutatud palju ehedat siidi, mis saanud kuldniitidega tikandid Indiast. Kokku valmistatakse "Onegini" jaoks 120 kostüümi.

Sisu poolest on tegemist klassikalise romaani tõlgendusega, mille keskmis on Onegini ning noorukese Tatjana armastuslugu. Enesekindel Onegin lükkab tagasi neiu armastusavalduse, kuid hakkab seda kahetsema, nähes Tatjanat uhke kaunitarina kümme aastat hiljem. Tatjana on vahepeal abiellunud ning tõrjub omakorda tagasi Onegini armuavalduse.

Tšaikovski kaunis helikeel. Balletikeeles on sisu edasi antud haaravalt ning kaunilt. Lavastaja Jane Bourne märgib Estonia teatri blogis, et tükki on kerge jälgida, kuna laval toimuv on hästi mõistetav, samas pole balletis kasutatud tavapärasest miimika keelt.

"Võlub puhtus ja lihtsus ning see, et tantsijatele meeldib Cranko koreograafiat esitada," nentis lavastaja. Bourne'i sõnul on igal pool maailmas "Oneginile" tagatud täiskasalid.

Muusikalises plaanis on teos samuti kaunis. Selles on kasutatud Pjotr Tšaikovski muusikat helilooja erinevatest teostest. Huvitav on teada, et Tšaikovski muusikale loodud "Onegin" on muusikaliselt hoopis teine teos kui Tšaikovski ooper "Jevgeni Onegin", millest ei ole balletilavastuses kasutatud lõikugi.

fi John Cranko 50 aastat tagasi loodud ballett "Onegin" on erakordne teos, mille esitusõigust ei ole ühel teatril kerge saada. Balleti väljatoomisega kaasnevad mitmed kohustused: esiteks ei tohi lavastaja teha originaalkoreograafias muudatusi ning teiseks antakse teatritele esitusõigus alles pärast trupiga tutvumist ja kindlaks tegemist, et seal on sobivad tantsijad olemas.

Rahvusoper Estonia puhul on tingimused täidetud – trupp on tasemel ning kuulsate teoste toob seal järgmisel nädalal lavale Jane Bourne, kes on "Oneginit" lavastanud umbes 50 korda 30 teatris.

Vastamata jäänud armastus. Kuna balleti ajastutruu lavakujundus on rikkalik ning seda on väga hoolega valitud, on selleks vajaminevad materjalid ostetud nii Eestist, Saksamaalt, Belgiast, Itaaliast, Valgevenest kui ka Inglismaalt. Tantsijate kostüümides on kasutatud palju ehedat siidi, mis saanud kuldniiidega tikandid Indiast. Kokku valmistatakse "Onegini" jaoks 120 kostüümi.

Sisu poolest on tegemist klassikalise romaani tõlgendusega, mille keskmes on Onegin ning noorukese Tatjana armastuslugu. Enesekindel Onegin lükkab tagasi neiu armastusavalduse, kuid hakkab seda kahetsema, nähes Tatjanat uhke kaunitarina kümme aastat hiljem. Tatjana on vahepeal abiellunud ning tõrjub omakorda tagasi Onegini armuavalduse.

Tšaikovski kaunis helikeel. Balletikeeles on sisu edasi antud haaravalt ning kauniti. Lavastaja Jane Bourne märgib Estonia teatri blogis, et tükki on kerge jälgida, kuna laval toimuv on hästi mõistetav, samas pole balletis kasutatud tavapärasest miimika keelt.

"Võlub puhtus ja lihtsus ning see, et tantsijatele meeldib Cranko koreograafiat esitada," nentis lavastaja. Bourne'i sõnul on igal pool maailmas "Oneginile" tagatud täis-saalid.

Muusikalises plaanis on teos samuti kaunis. Selles on kasutatud Pjotr Tšaikovski muusikat helilooja erinevatest teostest. Huvitav on teada, et Tšaikovski muusikale loodud "Onegin" on muusikaliselt hoopis teine teos kui Tšaikovski ooper "Jevgeni Onegin", millest ei ole balletilavastuses kasutatud lõikugi.

A Ballett **"Onegin"**

Aleksandr Puškini ainetel

Lavastaja: Jane Bourne (Inglismaa)

Koreograaf: John Cranko (Stuttgardi Ballett)

Dirigendid: Vello Pähn, Jüri Alpernten,

Kaspar Mänd

Maailmaesietendus: 13.04.1965, Stuttgardi Ballett

Esietendus: 19.03 Rahvusoperis Estonia

Piletid: 7–44 eurot

www.opera.ee

↑ **"ONEGIN"** on üks kallimaid balletilavastusi, mis Estonia teatris lavale toodud. Rollidele annavad proovisaalis viimast lihvi Nanae Maruyama ja Sergei Upkin. FOTO: LIINA VIRU, RAHVUS-

OPER ESTONIA